

ničarskih razmerah zborničnega okraja, da bi se tudi naša zbornica potegnila za peticijo.

Ako bi se za gostilničarski obrt zahteval dokaz sposobnosti, bilo bi ga še teže doseči, nego zdaj ter bi mnoge odvrnilo od gostilničarskega obrta. Z ozirom na to predlaga odsek: Slavna zbornica naj v tej vlogi preide na dnevni red. — Predlog je bil sprejet.

V. Gospod zbornični svetnik Oroslov Dolenec poroča, da je občinsko predstojništvo v Dolenji Vasi zopet prosilo dovoljenja treh semnjev za živino in blago. Enake prošnje, katere je rečeno predstojništvo že leta 1861., 1870. in 1885. uložilo, bile so odklonjene radi tega, ker je v kočevskem okraju že mnogo semnjev in ker se temu protivijo občine do semnjev pravico imejoče in radi tega, ker je v Ribnici, ki je od Dolenje Vasi le $\frac{1}{2}$ milje oddaljena, 5 semnjev za živino in blago, in ker so v Sodražici, ki je od Ribnice $1\frac{1}{4}$ milje oddaljena, 3 semnji za živino in blago.

C. kr. okrajno glavarstvo kočevsko izreka se o prošnji, da se razmere od ondaj niso premenile in da prebivalci občine Dolenje Vasi morejo kupovati kar potrebujejo, in prodajati svoje pridelke in izdelke na 5 letnih semnjih.

Pomnoževati semnjev v tamkajšnjem kraju ne kaže, ker 58 semnjev v političnem okraju kočevskem zadovoljuje dejanjskim potrebam. Bližnje občine, ki imajo do semnjev pravico, dajo tem menj povoda k temu, da se napravijo semnji v Dolenji Vasi, ker bi sosedne občine, ki imajo takisto pravico do semnjev, imele očitno škodo, dočim bi občina Dolenja Vas jedva imela kako korist. Glede na to ne more odsek priporočati prošnje in predlaga: „Slavna zbornica naj se izjavi za to, da se ne dovolijo semnji.“ — Predlog je bil sprejet.

VI. Gospod zbornični svetnik Fran Hren poroča, da je občina poliška v političnem okraju litijskem prosila, da se jej dovolijo trije letni semnji.

Prošnjo utemeljuje s tem, da šteje občina 887 prebivalcev, kateri se pečajo zgol s kmetijstvom in živinarstvom in ki radi oskodice semnjev ne morejo razpečavati svojih pridelkov in živine.

C. kr. okrajno glavarstvo litijsko omenja, da šteje občina poliška po zadnjem štetju 748 duš in da se preživlja zgol s poljedelstvom in le nekoliko z živinarstvom, da je v Višnji Gori, ki je jedva tri četrt ure daleč, na leto deset semnjev za živino in blago, ter da je tudi v ljubljanskem okraju nekaj semnjev, s katerimi se lahko okoristijo prebivalci. Vse to kaže, da prebivalci rečene občine lahko razpečavajo svoje blago.

Proti dovoljenju izjavile so se do semnjev pravico imajoče občine okraja litijskega, in sicer Višnja Gora in Polšnik, potem Studenec ljubljanskega okraja. Občina Višnja Gora iz vzroka, da nje deset semnjev z ozirom na neznatno oddaljenost komaj tri četrtine ure povse zadoščuje, in semnji v Polici morali bi biti na škodo nje semnjem.

Ako to uvažimo, moramo prošnjo odkloniti, in ker ni razlogov, da bi se dovolili semnji, zato predlaga odsek: „Slavna zbornica naj odkloni prošnjo.“ — Predlog je bil sprejet.

Fotografija amatérjev.

O n fotografuje! Kolikokrat sem čul te besedi, izrečeni z zaničljivim naglasom, ako se sem pokazal s svojim aparatom. Novobažne potnike, ki ne potujejo z basago in palico, ampak z aparatom v tornistru in s stojalom v roki, oblezejo gore in prehodijo doline, te hočejo s tem smešiti. Ni čuda, vsaj zahne ujejo vsako novotarijo dotlej da se udomači in tako prištevajo tudi fotografijo amatérjev k umetnostim, ki ne rede moža.

Glede zadnjega moramo sicer tudi mi potrditi veliki množici, katera navadno sodi brez premisleka; amatér nikakor ne misli s „svetlopisom“ kruh služiti. Prav napačno je pa misliti, da je fotografovanje za lajka brez vse vrednosti, in da obstoji ves dobiček le o fotografovanji nekaterih pokrajin in znanih osob, katerih podobe potem uvrsti v zbirko svojo.

Podrobno opazovanje nas temveč pouči, da je fotografovanje toliko važno in mnogokrat še važnejši nego risanje. Fotografija je pomagala že premnogim vednostnim preiskavanjem, tehniki ter umetnosti in uspeh v teh strokah so dosegli možje, ki niso bili fotografi iz poklica, ampak zdravniki, inženjerji, obrtniki itd. ki se so bavili s fotografovanjem le memogrede.

Fotografija je prav mlada pridobitev. Petdeset let je ravnokar preteklo od iznajdbe dagerotipije in malo manj je od kar imamo tudi fotografije. Fotografovanje je bilo dolgo časa težavno, vsaj z mnogimi neprilikami spojeno. Mogoče je bilo narediti le take za svetlobo občutljive plošče, ki so bile mokre in katere so bile rabne le v takem stanu. Izdelovanje teh plošč je bilo zamudno, njih prenašanja skoraj nemogočo in zato je bilo fotografovanje vedno le delo fotografov iz poklica.

Velik napredek fotografije je bil storjen z iznajdbo suhih plošč. Te plošče so steklene šipe, na eni strani prevlečene s posebno čistim limom, v katerem je prav fino razdeljeno bronovo srebro, ki je občutljivo za svetlobo.

Te plošče ostanejo rabne mesece, ako jih hraniš v temi in na suhem in so zraven tega dvajsetkrat občutljivejši nego mokre plošče. Te plošče moreš uže narejene kupiti, moreš jih vzeti saboj na potovanje in slednjič moreš ž njimi narediti najtežavnejši momentne slike za vednostne namene.

Momentno fotografovanje, ki se je zlasti v zadnjih letih tako močno razvilo, in katero najhitrejši pregibanja živali in strojev razdeli v posamezna dela in sicer tako, da podoba pokaže kar oko niti ne vidi, obrnilo je pozornost učenjakov in lajkov na umetnijo fotografovanja. Znano je, da so fotografovali strelo, iz puške izletečo

kroglo, zvezde na nebu itd. kar vse je tudi vedi močno koristilo.

Ne bodem navajal brezštevila izgledov. Rešitev raznih vednostnih vprašanj s pomočjo fotografije je le redkokrat naloga fotografa iz poklica, ker ta more se pečati le najbolj z izdelovanjem tehniško in umetniško dovršenih fotografij, marveč to je naloga amatérja. Ako imajo amatérji vedno to pred očmi in rešitev te naloge pospešujejo v svojih društvih, tedaj je delo amatérjev nad vse koristno. Koliko se uri oko za spoznavanje lepote v naravi, ako si izdelujemo fotografije od lepih pokrajin, in ni to nam Slovencem naj boljše nadomestilo za umetniške šole in galerije slik, na katere nam glede na naša skromna sredstva niti kedaj misliti ni! Koliko veselja ti dela slika ljubih znancev, katero si sam izdelal!

Kako se pa naučimo fotografovati? Mnogi se zboje fotografovanja, ker menijo, da je učenje fotografovanja zamudna in draga reč. To ni res. Amatér more se priučiti fotografovanja od drugega amatérja, ki uže zna, ali pa iz knjige, katerih imamo na izbero. Kar se pa tiče aparatov, so pa veščaki sestavili najboljše, ki primeroma le malo stoje.

Za fotografovanje na potovanji dobiš aparate, ki imajo vse potrebno v enem samem tornistru, kojega lahko saboj neseš kamor si bodi. Ako hočeš fotografovati, odpreš tornister, postaviš aparat na stojalo, ga pokriješ s črno ruto in vjameš natančno podobo v aparat. V tornistru imaš plitve škrinjice, v kojih so suhe plošče varno skrite pred svetlobo. Ako si tedaj podobo v aparatu ujel, vdeneš pod črno ruto eno tako škrinjico v aparat, potegneš raz škrinjice pokrov, tako da je sedaj plošča v temnem aparatu odkrita, in slednjič odkriješ pokrovo raz objektiva. Podoba pokrajine, katero hočeš fotografovati, pade sedaj na suho ploščo in na razsvitljenih mestih plošče razkroji se bronovo srebro, ki je občutljivo za svetlobo. Ko je to delo končano, zapreš aparat in škrinjico ter moreš ploščo domu nesti. Če škrinjico s ploščo dobro na suhem in v temi shraniš, moreš podobo še le čez mesece razviti. To je velika prednost suhih plošč. Seveda moreš narediti toliko podob, kolikor imaš škrinjic s ploščami saboj. Kadar hočeš potem doma podobo razviti, nesi škrinjico v teman prostor in odpri jo le pri rudeči luči to je pri svetilni z rdečimi šipami. Ako si ne moreš narediti popolnoma temnega prostora, tedaj razvijaj podobe zvečer, a varuj se vsake druge luči, razven rudeče. Pri rudeči luči tedaj odpremo škrinjico in vzamemo iz nje ploščo. Plošča ne kaže nobene podobe, razkrojenega bromovega srebra naše oko ne vidi. Mi moramo podobo šele vidno narediti, ali kakor fotograf reče: „ploščo razviti“. V ta namen denemo ploščo v razvijalno tekočino. In glej! Kmalu se prične na beli plošči kazati podoba in je čez par minut dovršena. Na tej podobi je pa vse tisto črno, kar je v resnici belo, in belo kar je črno. To podobo imenujemo negativno podobo.

Črna podoba na belem dnu je iz kovinskega srebra; od svetlobe ne zadeta mesta na plošči ostala so nespremenjena t. j. bela. Če je tudi podoba uže popolnoma jasna, vendar še ne smemo ž njo na luč; poprej moramo še odstraniti bela mesta iz podobe. Ta bela mesta odstranimo s posebno tekočino. To delo imenujemo fiksovanje. Kadar si vse to dovršil, tedaj se ti pokaže podoba črna na prozorni plošči. Tako je negativna podoba narejena, treba jo je le še izprati, posušiti in z lakom prevleči da se ti leta in leta ohrani. Od takega „negativa“ moreš potem poljubno število pozitivnih podob narediti.

To je na kratko povedano bistvo fotografovanja. Razven aparata je seveda še marsikaj potrebnega, na pr. razne skledice, okvirji za kopirati itd. Kdor ima dober objektiv in momentno zaporo, ta more fotografovati dirjajoče konje, leteče ptiče, vozeče vlake itd.

Ker je fotografovanje ne le nad vse z nimiva in lepa zabava, ampak tudi zelo koristna, zato so ukrenili nekateri amatérji v Ljubljani osnovati posebni klub amatérjev, kateremu bode naloga amatérsko fotografovanje razširjevati in pospeševati. Člani kluba dobili bodo od skušenih in večjih amatérjev vsa potrebna pojasnila toliko glede aparatov, kolikor glede zvrševanja fotografije. Kdor hoče pristopiti k klubu, amatér fotograf, ta naj se kmalu oglasi pismeno ali ustno pri gospodu Ivanu Šubicu, vodji obrtne šole v Ljubljani. Javljamo, da se sprejmo v klub tudi dame. Udom iz dežele bode pa odbor v vsaki zadevi skušal vedno pismeno ustreči.

—v.

Politične stvari.

Govor poslanca dr. Poklukarja

v državnozbornski seji dne 1. marca t. l.

Umevno je, slavna zbornica, da častiti opoziciji vspeh današnjega proračuna ni prijeten, umevno tudi, da se z njene strani sedanji vladi odreka v tem oziru vsako priznanje.

Umevno je tudi, ako se ostro napada ravno gospod finančni minister, kakor smo to čuli v ravnokar končanem govoru. Predlog pa, ki se je ravnokar nasvetoval v podporo ter jo je tudi našel, zdi se mi pa vendar v enem oziru premalo resen, ako se gospodje drže načela, da se mora vsaj začetkom leta rešiti proračun, na drugi strani je pa zopet premalo radikalen, da bi mogel uga-jati onim željam, katere je menda imel gospod predlagatelj pred očmi. To še ne zadostuje in s tem nimamo še v žepu progresivne dohodnine, ako jo je predložil gospod finančni minister. Nasvetovati bi bil moral, ako je hotel popolnoma dognati stvar: Dokler se ne bo vložila taka postava ter dobila Najvišjega potrjenja (Tako je! na desni); potem bi se bilo menda zadostilo